

Сирѣчъ: направени сѫ былы училища, които най напрѣдъ сѫ былы по' много духовны, нежели свѣтски подъ главно настоятелство на Константина, като опитенъ ученъ и Философъ.

Обаче, ако и да не можъ да потврѣдъ това официално, като ся изгубихъ всички-ты вѣрпы исторически доказателства на тѫж странѣ, ако и да каже нѣкой, че форма-та на тогавашне-то устройство е стояла много на далечъ отъ съвръшенство-то на вѣтрешне-то образованіе на сегашни-ты просвѣщены господарствъ; обаче, не можемъ да не кажемъ право-то, че здравый разумъ человѣческий е быль сѫщій въ всички-ты врѣмена, и че господарства-та въ всички-ты врѣмена си сѫ имали своо-то устройство, полза-та на което състои отъ усъвръшеніе-то и отъ леснотѣ-тѣ на формѣ-тѣ му. За това ако и да не можемъ да прѣносяме сегашни-тѣ титлѣ назадъ въ IX столѣтіе нѣ мене ся тврѣдѣ иска, и могъ да нарекѫ Константина, спорядъ сѫщинѣ-тѣ на работѣ-тѣ му, Министръ на народно-то просвѣщеніе. Разлика-та е само въ имена-та, а не въ сѫщинѣ-тѣ.

Грижн-та Борисова за образованіе-то и за просвѣщеніе-то свой народъ, като имаше миръ съ близки-ты си Дръжавы бяше главна негова работа. Иждивенія-та имъ ся не свидяха; помощь имахъ доста; зачто Българія имаше учены въ Имперскы-ты си единоплеменници, които викаше и пріимаше съ отворены пригрѣдки; и народно-то образованіе и изученіе-то е имало голѣмъ прѣднинѣ, зачто тїи человѣци не сѫ были отъ тыя другоплеменни бѣжанци и невѣжды, които интересѣтъ кара да ходятъ по чюжды-ты господарства да тръсятъ честѣ-тѣ си; нѣ сѫ были такыви человѣци, на които срѣдата, като сѫ былы стѣснени подъ другоплеменно правленіе, и като ся научихъ да чувствоватъ любовь-тѣ къмъ единоплеменни си народъ и отечественый, съ голѣмъ радость бръзахъ да му прѣдлагатъ свои-ты непрітворни и ревностни услуги.

Вѣрни доказателства на това сѫ свѣтни-ты на тыя обстоятелства: Българія слѣдъ години двайсетъ начна да има свои писатели.

Водители на тыя заслуженни мѣжи, на които имена-та и подробности-ты за нась сѫ изгубени, показватся Кирилъ, а най много Меодий. Трудолюбивый той прилѣжникъ за до-